

Anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation i 2024

Denne statistik viser anvendelsen af og udviklingen i varetægtsfængsling i isolation for politikredsene i Danmark, National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) og Færøernes Politi samt tilbageholdelse i isolation for Grønlands Politi.

Antal, varighed og udvikling – politikredsene i Danmark og NSK

- I 2024 var der ingen varetægtsfængslinger i isolation i Danmark. Set over en 5-årig periode var der til sammenligning 14 isolationsfængslinger i 2020, mens der i 2021 var 6 og i 2023 var 7. I 2022 var der ingen isolationsfængslinger.

Anvendelse af isolationsfængsling beror på konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder på karakteren af kriminaliteten og den sigtedes forhold. Af den grund, og henset til de seneste års få isolationsfængslinger, er det ikke muligt ud fra udviklingen i antallet og varigheden af isolationsfængslinger at sige noget mere generelt om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation.

Området følges fortsat tæt og løbende både i politikredsene og hos statsadvokaterne, hvor sidstnævnte redegør for anvendelsen over for Rigsadvokaten. Eventuelle forlængelser af isolationsfængslinger ud over de frister, der fremgår af retsplejeloven, skal godkendes af Rigsadvokaten forud for at anmodning om forlængelse fremsættes for retten.

I tabel A belyses udviklingen i anvendelsen af varetægtsfængslinger i isolation de seneste 5 år.

Tabel A
Udvikling i afsluttede varetægtsfængslinger i isolation
Antal inddelt i intervaller, samlet antal og andel af samlet antal

	2020	2021	2022	2023	2024
1-7 dage	1	0	0	0	0

8-14 dage	12	6	0	7	0
15-28 dage	1	0	0	0	0
29-42 dage	0	0	0	0	0
43-56 dage	0	0	0	0	0
57 dage – 3 mdr.	0	0	0	0	0
Over 3 mdr.	0	0	0	0	0
Samlet antal	14	6	0	7	0
Andel	0,3%	0,2%	0%	0,2%	0%

Metode og datagrundlag – politikredsene i Danmark

Det skal samlet set bemærkes, at det begrænsede antal sager, hvor varetægtsfængsling i isolation anvendes, indebærer, at blot enkelte større sager med et antal sigtede, der varetægtsfængsles i isolation, vil kunne påvirke udviklingen i det samlede antal isolationsfængslinger på landsplan og den gennemsnitlige varighed markant.

Opgørelsesmetoden er baseret på antal varetægtsfængslinger og ikke antal personer. Det betyder, at en person kan indgå i statistikken mere end én gang, hvis vedkommende har haft flere varetægtsfængslingsforløb, fordi pågældende er blevet løsladt og senere varetægtsfængslet igen.

Redegørelsen bygger på politikredsenes indberetninger om isolationsfængslinger afsluttet i 2024, data trukket fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) og data fra anklagemyndighedens ledelsesinformationssystem (QlikView).

Det bemærkes yderligere, at andelen af isolationsfængslinger i denne statistik er opgjort ud fra antallet af varetægtsfængslinger ekskl. straksdomme, tilsvarende statistikken om langvarige varetægtsfængslinger. I tidligere udgivelser (2019 og før) er andelen opgjort ud fra antallet af varetægtsfængslinger inkl. straksdomme.

Opmærksomheden henledes derudover på, at opgørelser baseret på dataudtræk fra POLSAS indeholder dynamiske data, og efterfølgende opdateringer i systemet vil således kunne have betydning for opgørelsen, herunder opgørelser fra tidligere år. Efterfølgende opdateringer kan f.eks. skyldes rettelse af indtastningsfejl, indtastning af senere kommende eller eventuelt forsinkede opdateringer eller justering af datatræk til QlikView. Endvidere er data

trukket fra POLSAS forbundet med en vis datausikkerhed som følge af politikredsens eventuelt manglende eller ukorrekte registreringer af oplysninger i systemet.

Antal, varighed og udvikling – Færøernes Politi

Den 1. januar 2021 trådte den nye retsplejelov for Færøerne i kraft, hvilket blandt andet indebærer, at reglerne om isolationsfængsling svarer til de mere restriktive regler om isolationsfængsling i Danmark.

- I 2024 var der 11 varetægtsfængslinger i isolation på Færøerne. Set over en 5-årig periode var der til sammenligning i årene 2020 og 2021 henholdsvis 3 og 1 isolationsfængslinger. I 2022 og 2023 ikke var der ingen isolationsfængslinger.
- De 11 isolationsfængslinger i 2024 var fordelt på 3 straffesager og varede mellem 5 og 7 dage (gennemsnitligt 6,8 dage)
- Varetægtsfængslingerne i isolation vedrørte narkokriminalitet, og alle 11 var varetægtsfængslet efter den færøske retsplejelovs § 787, stk. 1, nr. 3 (påvirkningsrisiko).
- Ingen af de varetægtsfængslede i isolation var under 18 år.

Også på Færøerne beror anvendelse af isolationsfængsling på konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder på karakteren af kriminaliteten og den sigtedes forhold. Af den grund, og henset til de seneste års få isolationsfængslinger, er det ikke muligt ud fra udviklingen i antallet og varigheden af isolationsfængslinger at sige noget mere generelt om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger er ifølge Færøernes Politi et udtryk for en generel udvikling i kriminaliteten på Færøerne. Færøernes Politi har således oplyst, at udviklingen i især narkotikakriminaliteten har betydet, at det oftere er nødvendigt at anvende varetægtsfængsling i isolation, indtil den varetægtsfængslede kan oversendes til varetægtsfængsling i Danmark. Dette skyldes, at fængselsforholdene på Færøerne ikke giver mulighed for at varetægtsfængsle flere sigtede hver for sig, hvilket kan være nødvendigt f.eks. i tilfælde hvor varetægtsfængsling sker af hensyn til påvirkningsrisiko (den færøske retsplejelovs § 787, stk. 1, nr. 3)

I tabel B er udviklingen i anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation på Færøerne illustreret.

Tabel B

**Udvikling i afsluttede varetægtsfængslinger i isolation på Færøerne
Antal og gennemsnitlig varighed i dage**

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal	3	1	0	0	11
Gennemsnitlig varighed (dage)	7	7	0	0	7

Metode og datagrundlag – Færøernes Politi

Det skal samlet set bemærkes, at det begrænsede antal sager, hvor varetægtsfængsling i isolation anvendes, indebærer, at blot enkelte større sager med et antal sigtede, der varetægtsfængsles i isolation, vil kunne have en mærkbar betydning for udviklingen i det samlede antal isolationsfængslinger og eventuelt for den gennemsnitlige varighed.

Opgørelsesmetoden er baseret på antal varetægtsfængslinger og ikke antal personer. Det betyder, at en person kan indgå i statistikken mere end én gang, hvis vedkommende har haft flere varetægtsfængslingsforløb, fordi pågældende er blevet løsladt og senere varetægtsfængslet igen.

Redegørelsen bygger på Færøernes Politis indberetninger om isolationsfængslinger påbegyndt i 2024 (og henholdsvis 2020-2023) opgjort manuelt, da det ikke er muligt i Færøernes Politis journalsystem (NIFLHEIMR) at trække data om varetægtsfængslinger i isolation.

Data er således forbundet med en vis usikkerhed som følge af Færøernes Politis eventuelt manglende eller ukorrekte manuelle registreringer.

Antal, varighed og udvikling – Grønlands Politi

Reglerne om iværksættelse af tilbageholdelse i isolation i den grønlandske retsplejelov svarer til de danske regler om varetægtsfængsling i isolation.

Grønlands Politi indgik i denne statistik for første gang i 2021.

Grønlands Politi har ikke anvendt tilbageholdelse i isolation i 2024. Det samme var tilfældet i 2021, 2022 og 2023, hvilket fremgår af tabel C.

Tabel C

Udvikling i afsluttede tilbageholdelser i isolation i Grønland

Antal og gennemsnitlig varighed i dage

	2021	2022	2023	2024
Antal	0	0	0	0
Gennemsnitlig varighed (dage)	0	0	0	0

Metode og datagrundlag - Grønlands Politi

Det skal samlet set bemærkes, at det begrænsede antal sager, hvor tilbageholdelse i isolation anvendes, indebærer, at blot enkelte større sager med et antal sigtede, der tilbageholdes i isolation, vil kunne have en mærkbar betydning for udviklingen i det samlede antal tilbageholdelser og eventuelt for den gennemsnitlige varighed.

Opgørelsesmetoden er baseret på antal tilbageholdelser og ikke antal personer. Det betyder, at en person kan indgå i statistikken mere end én gang, hvis vedkommende har haft flere varetægtsfængslingsforløb, fordi pågældende er blevet løsladt og senere varetægtsfængslet igen.

Redegørelsen bygger på Grønlands Politis indberetning om tilbageholdelser i isolation påbegyndt i 2024 (og henholdsvis 2020-2023) opgjort manuelt, da det ikke er muligt i Grønlands Politis journalsystem (Avannarleq) at trække data om tilbageholdelser i isolation.

Data er således forbundet med en vis usikkerhed som følge af Grønlands Politis eventuelt manglende eller ukorrekte manuelle registreringer.